

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.010.03.2016
P.16.038

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P.16.038 Dobór osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie
Kontroler	Tomasz Wołos specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/24/2016 z 15 maja 2016 r. (dowód: akta kontroli str. 1, 2)
Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gryficach, ul. Dworcowa 22, 72 – 300 Gryfice, dalej PCPR.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Joanna Malińska – p. o. Dyrektora PCPR ¹ . (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że PCPR w latach 2013-2015 prawidłowo i z należytą starannością realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej³ w zakresie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej i doborze osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Zrealizowano wszystkie postanowienia sądu zapewniając dzieciom miejsce w pieczy zastępczej rodzinnej bądź instytucjonalnej, zabezpieczono środki finansowe na świadczenia obowiązkowe i fakultatywne. Prowadzono specjalistyczne poradnictwo dla rodzin zastępczych w zakresie poradnictwa pedagogicznego, prawnego i psychologicznego.

Podejmowane działania w celu promocji rodzicielstwa zastępczego i naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej były mało skuteczne. W latach 2013 – 2015 zakwalifikowano 4 kandydatów przy planowanym limicie rodzin 6.

W terminach i w zakresie określonym w *ustawie* dokonywano oceny funkcjonowania rodzin zastępczych oraz oceny sytuacji dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a wychowanków o uregulowanej sytuacji prawnej zgłaszano do ośrodka adopcyjnego.

III. Wyniki kontroli

1. Rozeznanie aktualnych potrzeb w zakresie rodzin zastępczych.

1.1. Organizacja pieczy zastępczej i zatrudnianie koordynatorów.

PCPR – wg regulaminu organizacyjnego, jako jednostka organizacyjna starostwa powiatowego – był równocześnie organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 ust. 2 i 3 *ustawy*. W §§ 4 i 5 ww. regulaminu zapisano zadania w zakresie pieczy zastępczej, wymienione w art. 76 ust. 4 *ustawy*.

¹ Od 24 marca 2015 r. – dalej: Dyrektor. W okresie poprzednim dyrektorem PCPR była Ewa Godycka.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Dz. U. z 2016 r. poz. 575., zwana dalej: *ustawą* lub *ustawą o pieczy zastępczej*.

Według stanu na 31 grudnia 2013 r. i 2014 r. w PCPR zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, a w 2015 r. – 5⁴ koordynatorów z zachowaniem trybu określonego w art. 79 ust. 1 ÷ 4 ustawy.

Każdy z koordynatorów spełniał wymagania określone w art. 78 ust. 1 ustawy oraz miał przypisany zakres zadań, o których mowa w art. 77 ust. 3 ustawy.

Średnia liczba rodzin pozostających pod opieką koordynatorów na koniec roku:

- 2013 i 2014 wynosiła odpowiednio 18 i 26 przy liczbie dopuszczalnej wynoszącej 30.

Opieką koordynatorów objęte były wszystkie rodziny zastępcze w okresie 2 pierwszych lat pełnienia tej funkcji. Liczba tych rodzin wynosiła – odpowiednio 37 i 35 (tj. 69,8% i 44,3 % łącznej liczby rodzin zastępczych pozostających pod opieką koordynatorów),

- 2015 r. – 11 przy liczbie dopuszczalnej wynoszącej 15 (art. 77 ust. 4 ustawy). Wśród rodzin objętych opieką koordynatorów było 5 rodzin, które o tę opiekę wnioskowały (art. 77 ust. 1 ww. ustawy).

W latach 2013-2015 nie odnotowano niestabilności w zatrudnieniu koordynatorów oraz zabezpieczeniu środków finansowych na ich utrzymanie.

(dowód: akta kontroli str. 3 - 5, 12 - 16)

1. 2. Formy opieki i wychowania zapewnione dzieciom w pieczy zastępczej.

W powiecie gryfickim, w latach 2013 ÷ 2015, piecza zastępcza realizowana była zgodnie z przepisami ustawy w formie:

- instytucjonalnej przez Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Dom dla Dzieci” w Gryficach (dalej: POW),
- rodzin zastępczych: spokrewnionych (dalej: RZS); niezawodowych (dalej: RZN) i zawodowych (dalej: RZZ), w tym: rodzinnych domów dziecka (dalej: RDD), specjalistycznych i pełniących funkcję pogotowia rodzinnego.

Według stanu na 31 grudnia 2015 r. liczba:

- RZS wynosiła 77 i była mniejsza od liczby rodzin na koniec roku: 2014 o 4; 2013 o 3,
- RZN – 22, tj. tak jak w roku 2014 i o jedną więcej w porównaniu do roku 2013,
- RZZ równa była 7, tj. o jedną więcej w porównaniu do roku 2014 i 2013,
- RDD wynosiła 4 i była większa o 1 niż na koniec 2013 i 2014 r.

Liczba dzieci przebywających na koniec roku:

- w RDD wynosiła 42 w 2015 r., 30 w 2014 r. i 26 w 2013 r., tj. była większa od liczby wynikającej z przepisu art. 61 ust. 1 ustawy odpowiednio o 10, 6 i 2, co spowodowane była koniecznością umieszczenia rodzeństw w przypadkach określonych w przepisach art. 61 ust. 2 ustawy,
- w POW wynosiła 33 w 2015 r., 37 w 2014 r. i 31 w 2013 r. przy łącznym limicie liczby miejsc wynoszącym 30,
- w RZZ wynosiła 19 w 2015 r., 25 w 2014 r. i 20 w 2013 r. przy liczbie miejsc wynikającej z art. 53 ust. 1 ustawy wynoszącej – odpowiednio – 21, 18 i 21. Ponadnormatywna, łączna liczba dzieci przebywających w RZZ na koniec 2014 r. i 2013 r. wynikała z konieczności umieszczeniem w pieczy rodzeństw w przypadkach o którym mowa w art. 53 ust. 2 ustawy.

Do PCPR – w latach objętych kontrolą – wpłynęło łącznie 81⁵ postanowień sądowych w sprawie umieszczenia dziecka (dzieci) w pieczy zastępczej. Wszystkie zostały wykonane bez zbędnej zwłoki zgodnie z postanowieniami sądów.

Dzieci umieszczane w rodzinach zastępczych miały zapewnioną możliwość utrzymywania kontaktów z rodziną biologiczną w formie bezpośredniej w rodzinach zastępczych, telefonicznej, a także za pośrednictwem dostępnych komunikatorów społecznościowych.

⁴ Z tego 1 na podstawie umowy zlecenia, a 4 na podstawie umowy o pracę, w tym 3 z poprzedniego okresu.

⁵ Z tego 28 w roku 2013, 30 w 2014 r. i 23 w roku 2015 r.

Na terenie powiatu gryfickiego – spośród jednostek specjalistycznego poradnictwa rodzinnego zapewniających poradnictwo prawne, psychologiczne i pedagogiczne – funkcjonowała Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Gryficach. Zainteresowane rodziny (mieszkańcy 6 gmin powiatu gryfickiego) miały możliwość korzystania z poradnictwa prawnego, psychologicznego i terapeutycznego w Punkcie Interwencji Kryzysowej PCPR, a dodatkowo z poradnictwa prawnego w starostwie powiatowym.

(dowód: akta kontroli str. 7, 8)

1. 3. Ograniczenia i bariery w zapewnieniu opieki w pieczy zastępczej.

W ocenie Dyrektora, ograniczenia i bariery utrudniające umieszczanie dzieci pieczy zastępczej i sprawowanie opieki, to:

- nadmiernie rozbudowane działania biurokratyczne przy równoczesnym braku jednoznacznie określonych wzorów np. planu pomocy dziecku, oceny funkcjonowania rodzin zastępczych, planu rozwoju pieczy,
- brak narzędzi umożliwiających egzekwowanie zadań przypisanych rodzinom zastępczym głównie spokrewnionym i niezawodowym, w tym braku możliwości monitorowania sposobu wydatkowania: środków pieniężnych przekazywanych tym rodzinom na utrzymanie dzieci; dodatku wychowawczego,
- procedura kwalifikowania dla kandydatów na rodzinę zastępczą niezawodową spokrewnioną z dzieckiem (wujostwo, kuzynostwo),
- brak w mediach publicznych audycji poświęconych szerzeniu idei funkcjonowania rodzin zastępczych i budowaniu pozytywnego ich wizerunku, w tym promowaniu przykładów dobrych praktyk z zakresu pieczy zastępczej,
- ustanawianie przez sądy rodzin zastępczych niezawodowych – bez wcześniejszej kwalifikacji przez właściwego organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- wyznaczanie koordynatora pieczy zastępczej na wniosek rodziny zastępczej.

(dowód: akta kontroli str. 8)

1. 4. Opracowanie i realizacja trzyletniego planu rozwoju pieczy zastępczej.

Rada Powiatu Gryfickiego uchwaliła 2 programy, tj. *Powiatowy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Gryfickim na lata 2012 – 2014*⁶ i *Powiatowy Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Gryfickim na lata 2015 – 2017*⁷. Badanie kontrolne ww. programów opracowanych na podstawie z art. 180 pkt 1 ustawy wykazały, że:

- a) były one odzwierciedleniem potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej (art. 182 ust. 6 ustawy), wykazywanych w corocznym *Sprawozdaniu z działalności PCPR w zakresie pieczy zastępczej (...)* wraz z zestawieniem potrzeb składanym – przez Dyrektora – zarządowi powiatu stosownie do treści art. 182 ust. 5 ustawy,
- b) określały coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych (wymóg art. 180 ust. 1 ustawy), w liczbie 3 w 2013 r., 1 w 2014 r. i 2 w 2015 r.⁸
- c) uwzględniały zagadnienia związane z rodzinną i instytucjonalną pieczą zastępczą, które określono w celach szczegółowych (strategicznych), tj.:
 - rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie poprzez: prowadzenie kampanii promującej idee rodzinnej pieczy zastępczej; prowadzenie procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
 - wspieranie istniejących form rodzin zastępczych w powiecie,
 - pomoc w usamodzielnianiu wychowanków pieczy zastępczej,

⁶ Uchwalonego uchwałą nr XXV/191/12 Rady Powiatu Gryfickiego z 28.11.2012 r. – dalej Program 2012-2014.

⁷ Wprowadzonego w życie uchwałą nr VIII/56/2015 ww rady z 29.06.2015 r. – dalej Program 2015-2017.

⁸ W tym czasie utworzono 3 nowe zawodowe rodziny zastępcze – 1 w 2013 r. i 2 w roku 2015 r. stosownie do liczby zgłoszeń chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

d) każdemu z ww. celów przypisano działania ze wskazaniem jego realizatora⁹, źródła finansowania i terminów realizacji oraz rezultatów¹⁰.

W latach 2013-2015 sporządzano sprawozdawczość z działalności PCPR w zakresie pieczy zastępczej za dany rok wraz z zestawieniem potrzeb w zakresie pieczy zastępczej. W sprawozdaniach za lata 2013, 2014 i 2015:

- były odniesienia do celów szczegółowych określonych w Programie 2012-2014 i Programie 2015-2017 – o realizacji 14¹¹ działań, w tym m.in.: przeprowadzanie procedury kwalifikowania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej; organizowanie szkoleń dla kandydatów i rodzin zastępczych; prowadzenie poradnictwa specjalistycznego dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i dzieci; zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej; wypłacanie rodzinom zastępczym należnych świadczeń – i konkluzja: *wszelkie działania dotyczące organizacji pieczy zastępczej były zgodne z Programem (...)*,
- brak było odniesienia do 3 działań tj.: prowadzenie kampanii promującej idee rodzinnej pieczy zastępczej; rozwój wolontariatu ukierunkowanego na wsparcie rodzin zastępczych i ich wychowanków; współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi wychowanków pieczy zastępczej

(dowód: akta kontroli str. 152-188)

Dyrektor - w sprawie sposobu opracowania programów oraz braku odniesienia w sprawozdaniach do niektórych działań określonych w programach - wyjaśniła: *Pomimo braku w sprawozdaniach odniesienia się do szerzenia idei to adresat sprawozdań posiadał pełną wiedzę w tym zakresie, zaś wolontariat i organizacje pozarządowe nie odgrywały zauważalnej roli w działalności i rozwoju pieczy zastępczej. Nie mniej PCPR jest otwarty na daleko idącą współpracę o ile taka potrzeba pojawi się.*

Projekty programów 2012-2014 i 2015-2017 były tworzone w oparciu m.in.:

- o cele określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2015 m.in.: wzmocnienie rodziny i dziecka w środowisku lokalnym, stworzenie w powiecie spójnego systemu w zakresie pracy z rodziną w sytuacjach kryzysowych i przeciwdziałania dysfunkcjom.
- o potrzeby w zakresie pieczy zastępczej ustalone przy współudziale: pracowników socjalnych i kadry zarządzającej gminnymi ośrodkami pomocy społecznej; kuratorów sądowych; zawodowej rodziny zastępczej i rodzinnym domu dziecka.
- o wiedzę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

(dowód: akta kontroli str. 32)

⁹ Spośród łącznej liczby 17 działań – 11 realizował PCPR samodzielnie, pozostałe:

- poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka RZ i RDD przy współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- 3 działania – wczesne przygotowanie wychowanków pieczy do usamodzielnienia, propagowanie wśród wychowanków korzyści płynących z kształcenia się, współpraca z organizacjami pozarządowymi wspierającymi wychowanków pieczy – przy współudziale POW,
- wsparcie wychowanków w doskonaleniu umiejętności prospołecznych, aktywnego poruszania się na rynku pracy oraz znalezienia mieszkania, pomoc i doradztwo specjalistyczne (prawnik, psycholog, terapeuci) przy współpracy z PUP,
- współpraca z instytucjami w celu pozyskania różnych form mieszkań dla usamodzielnianych wychowanków (mieszkanie chronione, mieszkanie socjalne) przy współudziale POW i samorządów gminnych.

¹⁰ Np. w odniesieniu do celu I przypisano działania m.in. tj.: • prowadzenie szerokiej kampanii promującej idee rodzinnej pieczy zastępczej, • prowadzenie procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego kandydatów do pełnienia funkcji RZ. Realizację tych działań przypisano Zespołowi. Ich finansowanie – samorządowi powiatu. Termin realizacji – cały rok. Rezultaty: pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnej formy pieczy zastępczej; wzrost liczby nowych form rodzinnej pieczy zastępczej; podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców powiatu nt. pieczy zastępczej,

¹¹ 17 działań określonych w Programie 2012-2014 i Programie 2015-2017.

1.5. Zgłaszanie potrzeb dotyczących pieczy zastępczej.

Dyrektor w corocznych sprawozdaniach z działalności PCPR dotyczącej pieczy zastępczej poza szczegółowym omówieniem realizacji zadań w danym roku przedstawiał zarządowi powiatu zestawienie potrzeb, które w latach 2013, 2014 i 2015 dotyczyły:

- organizowania rodzinnej pieczy zastępczej, w tym ponoszenie kosztów pobytu dzieci w RZ i w RDD, usamodzielnienie osób opuszczających rodzinną pieczę zastępczą, utrzymanie RDD i RZZ, a także szkolenie RZ i kandydatów,
- w sytuacji zaistnienia potrzeby uruchomienia nowych, RZZ, zgodnie z limitem ustalonym przez Radę Powiatu w *Programie 2012-2014* i *Programie 2015-2017*.
- zachęcania RZ do organizowania dzieciom różnych form wypoczynku,
- udzielania pomocy finansowej na usamodzielnienie dla opuszczających POW.
- podnoszenia wydatków związanych z utrzymaniem dzieci z powiatu gryfickiego w pieczy zastępczej na terenie innych powiatów,
- zapewnienia specjalistycznego wsparcia rodzinnym formom pieczy zastępczej poprzez zatrudnianie koordynatorów, psychologa, pedagogów, specjalisty pracy z rodziną oraz zapewnienie dostępu do innych specjalistów, zgodnie z indywidualnymi potrzebami rodzin,
- propagowania idei pieczy zastępczej celem rozwoju rodzinnych form tej pieczy.

Poza tym – wg oświadczenia Dyrektora – zarządowi powiatu zgłaszano potrzeby finansowe dotyczące realizacji zadań z zakresu pieczy zastępczej, które określano w projekcie planu finansowego PCPR na dany rok, na podstawie m.in. danych – odpowiednio – z *Programu 2012-2014* lub *Programu 2015-2017*.

(dowód: akta kontroli str. 9)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Zdaniem NIK *Program 2012-2014* i *Program 2015-2017*, a także zestawienia potrzeb nie określały sposobów działania intensyfikujących rozwój rodzinnej pieczy i wygaszających instytucjonalną formę pieczy zastępczej.¹²

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, działania PCPR związane z rozpoznaniem potrzeb w zakresie rodzin zastępczych, w tym rozwiązania organizacyjne i formy funkcjonowania pieczy zastępczej były zgodne z uregulowaniami określonymi w ustawie o pieczy zastępczej.

2. Działania na rzecz pozyskania osób i ich przygotowania do pełnienia funkcji rodzin zastępczych

2.1. Działania na rzecz pozyskania osób do pełnienia funkcji rodzin zastępczych.

Opis stanu
faktycznego

PCPR w ramach szerzenia idei rodzin zastępczych – określonego w *Programie 2012-2014* i *Programie 2015-2017*¹³ – poszukiwał kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej oraz do prowadzenia rodzinnego

¹² W Programie 2015-2017I przy określaniu limitu rodzin zaznaczono, że „...liczba zawodowych rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka nie jest wystarczająca w świetle /.../ potrzeby zmniejszania od 2021 r. liczby dzieci umieszczanych w POW do 14. Będzie to możliwe przy stopniowym zwiększaniu liczby miejsc w zawodowych rodzinach zastępczych.” Według wyjaśnień Dyrektora ...w ocenie PCPR obecnie nie jest możliwe całkowite wygaszenie instytucjonalnej pieczy zastępczej, głównie z uwagi na brak gotowości rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka oraz kandydatów do pełnienia w/w funkcji – do przyjęcia dzieci, a szczególnie młodzieży, z różnego rodzaju zaburzeniami i deficytami rozwojowymi, z obciążeniami genetycznymi i z innymi obciążeniami wobec których sąd zastosował dodatkowy środek wychowawczy poprzez umieszczenie w MOW czy MOS. Nawet najbardziej otwarte na współpracę rodzinne zawodowe formy pieczy, rzadko wyrażają zgodę na przyjęcie do rodziny dziecka z zaburzeniami lub z problemami wychowawczymi, szczególnie w wieku nastoletnim. W związku z powyższym w w/w przypadkach jedyną możliwością zapewnienia dziecku opieki i wychowania poza środowiskiem rodziny naturalnej – w systemie pieczy zastępczej – jest forma instytucjonalna.

¹³ Zaliczonego do jednego z działań ww. Programów

domu dziecka na terenie powiatu gryfickiego. Informacja o poszukiwaniu kandydatów dostępna była na tablicach ogłoszeń w PCPR, w Starostwie Powiatowym i Hali Widowiskowo – Sportowej GRYF ARENA w Gryficach. Ponadto informacja ta ogłaszana była m.in. podczas corocznych festynów gminnych organizowanych z okazji Dnia Dziecka. Informacja o poszukiwaniach kandydatów na rodziców zastępczych przekazywana była również podczas spotkań zespołu ds. monitorowania powiatowej strategii oraz na spotkaniach kadry pomocy społecznej Powiatu Gryfickiego. Szczegółowe informacje o ustawowych wymaganiach, które muszą spełnić zgłaszający chęć do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka jak również o obowiązkach PCPR w stosunku do nich udzielane były w siedzibie PCPR, gdzie udostępniano zainteresowanym wymagane druki i formularze.

(dowód: akta kontroli str. 9-10)

Według wyjaśnień Dyrektora podjęto działania celem przygotowania nowej serii ulotek informacyjnych i plakatów dotyczących propagowania idei rodzicielstwa zastępczego, w tym o poszukiwaniu chętnych na pełnienie funkcji rodzin zastępczych. Na II półrocze 2016 r. zaplanowano umieszczenie w lokalnych mediach informacji o poszukiwaniu kandydatów, a także utworzenie strony internetowej PCPR, gdzie na bieżąco zamieszczane będą informacje oraz druki do pobrania. Dotychczas PCPR korzystał ze strony BIP starostwa, a do końca 2014 r. korzystano także ze strony utworzonej w ramach projektu systemowego (informacje dotyczące PCPR).

(dowód: akta kontroli str. 53)

2.2. Rozeznanie potrzeb i chętni do pełnieniem funkcji rodzin zastępczych.

Rozeznanie potrzeb w zakresie liczby dzieci wymagających pomocy poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej rodzinnej czy instytucjonalnej było działaniem prowadzonym na bieżąco i polegało głównie na współpracy z gminnymi ośrodkami pomocy społecznej, sądem, sądowymi kuratorami zawodowymi oraz policją.

W gminach powiatu gryfickiego – w latach objętych kontrolą – liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej wynosiła: 66 w roku 2013; 79 w 2014 r. i 96 w 2015 r. W tych latach:

- w pieczy zastępczej umieszczono łącznie 129¹⁴ dzieci, z tego 50 w roku 2013, 47 w 2014 r. i 32 w roku 2015,
- wg stanu na 31 grudnia: liczba rodzin zastępczych łącznie z rodzinnymi domami dziecka – odpowiednio – była następująca: 110, 112 i 110, w tym zastępcze rodziny zawodowe 6, 6 i 7,
- funkcjonowała placówka opiekuńczo-wychowawcza z liczbą miejsc 30,
- utworzono 3 rodziny zawodowe,
- spośród rodzin zawodowych: 1 przekształciła się w rodzinny dom dziecka, 1 zrezygnowała z pełnienia funkcji rodziny zastępczej m.in. z powodu sprawianych przez dzieci problemów opiekuńczo – wychowawczych, mimo szerokiego wsparcia udzielanego przez PCPR¹⁵,
- liczba kandydatów na rodziny zastępcze, którzy ukończyli szkolenie wynosiła 4¹⁶, w tym 3 – po złożeniu wniosku – otrzymało zaświadczenie kwalifikacyjne.

(akta kontroli str. 9)

Dyrektor w sprawie małej liczby kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wyjaśniała, że stan ten był skutkiem m.in.:

¹⁴ Z tego 87 w pieczy rodzinnej (odpowiednio 32, 31 i 24) i 42 w pieczy instytucjonalnej (odpowiednio 18, 16 i 8).

¹⁵ Tutaj rodzeństwo – 2. dzieci – w 2013 r. Podobny przypadek – ale rodzinie niezawodowej – miła miejsce w 2015 r. – 4. rodzeństwa.

¹⁶ W tym jedna rodzina, która pełniła funkcję rodziny niezawodowej i zgłosiła gotowość do podjęcia funkcji rodziny zawodowej, jednak do czasu kontroli tj. 30 maja 2016 r. – pomimo uzyskaniu świadectwa o odbyciu w 2014 r. szkolenia uzupełniającego – nie wniosowała do PCPR w wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego.

- faktu braku w świadomości społecznej podstawowej wiedzy o zasadach funkcjonowania rodzicielstwa zastępczego, w tym mylnego pojmowania funkcji rodziny zastępczej i jej roli,
- negatywnego w odbiorze społecznym obrazu rodzin zastępczych budowanym głównie na doniesieniach medialnych o ujawnianych nieprawidłowościach w tych rodzinach pomimo, że ich skala nie odbiega od negatywnych zjawisk odnotowywanych w rodzinach naturalnych,
- braku mechanizmów w promowaniu medialnym rodzin zastępczych odnoszących sukcesy edukacyjno-wychowawcze, nie mówiąc o właściwym przygotowaniu wychowanków do usamodzielnienia się, a także zabezpieczenia materialnego na starcie do tej samodzielności,
- sposoby szerzenia idei rodzicielstwa zastępczego czynione na szczeblu PCPR są niestety mało efektywne. Zatem – w tym zakresie – koniecznymi są systematyczne działania o charakterze ogólnokrajowym podejmowanych głównie przez media publiczne, a może także w systemie edukacji w odniesieniu np. do wychowania w rodzinie?

(dowód: akta kontroli str. 9,10, 87)

2.3. Kwalifikowanie i dobór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

Analiza dokumentacji 5 kandydatów¹⁷ do pełnienia funkcji rodzicielstwa zastępczego wykazała, że dobór i kwalifikację przeprowadzono według procedury i z zachowaniem przepisów określonych w ustawie. Kandydaci spełniali wymogi określone w art. 42 ust. 1 ÷ 3 ustawy. PCPR wystawiał zaświadczenia kwalifikacyjne niezwłocznie po otrzymaniu od kandydata stosownego wniosku.

Czasookres pomiędzy datą złożenia przez kandydata wniosku o chęci podjęcia funkcji rodzicielstwa zastępczego, a datą otrzymania zaświadczenia kwalifikacyjnego limitowany był głównie kalendarzem szkoleń dla tych kandydatów, które organizowane były w II półroczu każdego roku i tak np. kandydat MBK: zgłosił chęć 18.09.2014 r.; uczestniczył w szkoleniu w okresie 5.10 ÷ 23.11.2014 r.; zaświadczenie kwalifikacyjne otrzymał 12.01.2015 r. tj. w dniu złożenia wniosku o jego wydanie.

Szkolenia dla kandydatów jak również dla pełniących funkcje rodziny zastępczej przeprowadzały jednostki szkoleniowe – w każdym przypadku – na podstawie programu zatwierdzonego przez właściwe ministerstwo np. w 2014 r. szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji RZZ o charakterze pogotowia rodzinnego – w wymiarze 85 godzin dydaktycznych, w tym 10 godzin praktyk – przeprowadzono wg programu zatwierdzonego przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzją nr 27/2013/RZ z 29.11.2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 10)

2.4. Rejestr kandydatów.

PCPR prowadził rejestr danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia i pełniących funkcję rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka¹⁸. Rejestry z lat 2013 – 2015 zawierały dane zgodne z określonymi w art. 46 ust. 2 ustawy, przy czym zapisy w rejestrze z 2015 r. rozszerzono o opinię o posiadanych predyspozycjach i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa posiadającego wykształcenie zgodne z wymogami art. 42 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 10-11, 24 - 38)

¹⁷ W tym 2. z 2012 r., przy czym 1 jako kandydat na RZN, a w 2014 r. kandydat na RZZ (przypis powyżej).

¹⁸ Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pieczy.

2.5. Zawieranie umów.

PCPR w latach 2013-2015 zawarł 4 umowy z zawodowymi rodzinami utworzonymi w tym okresie¹⁹, w ramach limitów określonych w Programie 2012-2014 i Programie 2015-2017. Umowy te i 10 pozostałych podpisanych z RZZ w 2012 r. – aktywnymi w latach objętych kontrolą – zawierały elementy o których mowa w art. 54 ust. 3 ustawy w związku z art. 55 ust. 1 i 2 oraz art. 83 ust. 3a ustawy. Umowa²⁰ o pełnienie funkcji rodzinnego domu dziecka obowiązująca od 1.01.2015 r., zawierała elementy określone w art. 62 ust. 2 ustawy.

W latach objętych kontrolą w PCPR rodziny niezawodowe nie składały wniosków o których mowa w art. 54 ust. 1 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 7- 10, 25- 32)

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ustalono
nieprawidłowości

Ocena częściowa

Prowadzone przez PCPR działania promujące ideę rodzinnej formy rodzicielstwa zastępczego były mało skuteczne. W latach 2013 – 2015 zakwalifikowano 4 kandydatów przy planowanym limicie rodzin 6. Nie miało to jednak istotnego wpływu na sytuację dzieci, gdyż wszystkie umieszczone zostały w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Kwalifikacje i dobór ww. kandydatów przeprowadzano zgodnie z przepisami ustawy. Umowy z zastępczymi rodzinami zawodowymi i prowadzone rejestry kandydatów i rodzin zastępczych zawierały elementy określone w ustawie.

3. Kierowanie dzieci do rodzin zastępczych, finansowanie ich pobytu oraz sprawowanie bieżącego nadzoru.

3.1. Finansowanie pieczy zastępczej i świadczenia dla rodzin zastępczych.

W latach 2013 ÷ 2015 wydatki na zadanie związane z funkcjonowaniem pieczy zastępczej wynosiły odpowiednio: 2.711,1 tys. zł, 2.798,2 tys. zł i 3.007,2 tys. zł, co stanowiło²¹: 3,6%, 3,5% i 4,2% wydatków ogółem powiatu.²²

PCPR na podstawie posiadanej wiedzy o liczbie dzieci pozostających w rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin zastępczych określał potrzeby finansowe związane z pieczą zastępczą w wysokości zapewniającej właściwe funkcjonowanie rodzin zastępczych, w tym terminowe ich finansowanie.

Świadczenia dla rodzin zastępczych – stosownie do art. 80 ust. 1 ustawy – wynosiły: 1.946,2 tys. zł w 2013 r., 1.966,1 tys. zł w 2014 r. i 1.997,9 tys. zł w 2015 r., w tym odpowiednio: 878,9 tys. zł, 858,2 tys. zł i 851,8 tys. zł dla rodzin spokrewnionych; 364,3 tys. zł, 349,9 tys. zł i 332,3 17 tys. zł dla rodzin niezawodowych; 321,4 tys. zł, 352,1 tys. zł i 377,9 tys. zł dla rodzin zawodowych.

Koszty utrzymania (art. 83 ust. 1 i 2 ustawy) obejmowały poza świadczeniami obligatoryjnymi świadczenia fakultatywne²³ takie jak:

- pomoc jednorazową w związku z przyjęciem dziecka, która w latach 2013 – 2015 wynosiła łącznie 78,1 tys. zł i obejmowała 83 wychowanków,

¹⁹ Z ZZG umowa nr PCPR – RZ – 1/2013 z 5.03.2013 r. Rodzina ta z dniem 1 stycznia 2015 r. podjęła funkcję RDD [umowa nr PCPR – RDD – 1/2015]; z MBK umowa nr PCPR – RZ – 3/2015 z 14.01.2015 r., która do 20.08. pełniła rolę pogotowia rodzinnego, a następnie jako RZ zwykła – mowa nr PCPR – RZ – 5/2015 z 24.08.2015 r.; z EDS umowa nr PCPR – RZ – 4/2015 z 1.07.2015 r.

²⁰ Nr PCPR – RDD – 1/2015.

²¹ 98,7% planu po zm. i 97,7% potrzeb w kwocie 2.775,3 tys. zł zapisanych projekcie planu finansowego na 2013 r.; 97,4% planu po zm. i 89,9 potrzeb = 3.112,3 tys. zł na 2014 r.; 97,8% planu po zm. i 87,6% planowanej kwoty wydatków wynoszącej 3.433,8 tys. zł na etapie prac planistycznych na 2015 r.

²² które w 2015 r. wyniosły 70.989 tys. zł, tj. 89,7% kwoty wydatków w roku 2014 i 94,6% wydatków z 2013 r.

²³ Z badania kontrolnego losowo wybranych 25 decyzji o przyznaniu świadczeń dla 10 RZS wynika, że wysokość kwoty świadczeń była zgodna z określonymi w ustawie, za wyjątkiem rodzin utworzonych przed wejściem w życie przepisów ustawy o pieczy zastępczej. Decyzje odpowiadały wymogom o których mowa w art. 35 i 107 kpa.

Opis stanu
faktycznego

- dofinansowanie wypoczynku dziecka poza miejscem zamieszkania, – z którego, w tym okresie skorzystało 93 wychowanków – w kwocie łącznej 43,3 tys. zł.

Udział procentowy ww. świadczeń fakultatywnych w ogólnej kwocie świadczeń dla rodzin zastępczych wynosił 2,1% w 2013 r., 2,2% w 2014 r. i 1,9% w 2015 r.

W tych latach Rada Powiatu Gryfickiego nie korzystała z możliwości podniesienia wysokości świadczeń, o których mowa w art. 91 ustawy.

Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych²⁴ wynosiły 314,1 tys. zł w 2013 r., 317,8 tys. zł w 2014 r. i 365,5 w 2015 r. i określano je z zachowaniem uregulowań, o których mowa w art. 85 ust. 1 i 2 ustawy. W latach objętych kontrolą średnie roczne koszty utrzymania dziecka w pieczy zastępczej były zróżnicowane, najwyższe w placówce opiekuńczo-wychowawczej i kolejno w rodzinie: zawodowej, niezawodowej i spokrewnionej. Koszty te wynosiły odpowiednio:

- 57,4 tys. zł, 24,9 tys. zł, 12,3 tys. zł i 8,3 tys. zł w 2013 r.,
- 44,2 tys. zł, 26,8 tys. zł, 11,9 tys. zł i 8,3 tys. zł w 2014 r.,
- 46,1 tys. zł, 27,8 tys. zł, 11,2 tys. zł i 8,4 tys. zł w 2015 r.

Średnie roczne koszty pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka z 17,1 tys. zł w 2013 r. zmniejszyły się do 15,6 tys. zł w 2014 r. i do 14,7 tys. zł w roku 2015.

(dowód: akta kontroli str. 10-18, 59-62)

3.2. Realizacja zadań przez rodziny zastępcze.

Badaniami kontrolnymi objęto dokumentację 19 rodzin zastępczych – z tego 7 zawodowych, 6 niezawodowych i 6 spokrewnionych w pieczy, w których wg stanu na 31.12.2015 r. pozostawało 36 wychowanków. Stwierdzono m.in., że:

- a) W poszczególnych rodzinach, w tym samym czasie, liczba przebywających dzieci była zgodna z liczbą określoną w art. 53 ustawy.
- b) Dokumentacja – zgodnie z art. 38a ustawy - zawierała pełne informacje i dokumenty dotyczące dziecka z wyjątkiem diagnoz psychofizycznych. Dyrektor oświadczyła, że szkoły nie sporządzały takich diagnoz nie mniej w uzasadnionych przypadkach dzieci posiadały stosowne opinie i orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.
- c) Rodziny zastępcze – w każdym przypadku – przygotowane były na przyjęcie dziecka. W miarę możliwości – z wyłączeniem umieszczeń interwencyjnych – dzieci miały kontakt z przyszłą rodziną.
- d) 16 rodzin zastępczych pozostawało pod opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej. W PCPR – w ramach dobrej praktyki – stosowano zasadę wizytowania rodzin przez koordynatora nie rzadziej jak raz na miesiąc.
- e) Rodziny posiadały świadectwa ukończenia szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, przy czym rodziny spokrewnione odbywały szkolenia w czasie pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Rodziny zawodowe podnosiły swoje kwalifikacje poprzez m.in. udział w szkoleniach dla funkcjonujących rodzin zastępczych.
- f) Rodziny zastępcze nie zgłaszały potrzeby skorzystania z uprawnień określonych w art. 66, 69, 73, 74 ustawy²⁵. Rodziny te miały możliwość m.in. korzystania z pomocy prawnej i grup wsparcia.
- g) W umowach o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej (patrz pkt. 2.5 niniejszego wystąpienia) nie określano warunków odbioru i oceny zadań wykonywanych w ramach tych umów. Dyrektor oświadczyła, że choć w umowach tych - zawierających wprawdzie wszystkie elementy wynikające z ustawy - nie

²⁴ Wysokość wynagrodzeń wg umów zawieranych z: RZZ utworzonymi po wejściu w życie ustawy wynosiła 2.000 zł; z RZZ „starymi” utrzymana była na poziomie określonej na podatwie wcześniej obowiązujących przepisów i np. dla RZZ zwykłej wynosiła 2.426 zł.

²⁵ Tj. pomoc rodziny pomocowej, pomoc wolontariuszy, możliwość zatrudnienia osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi, prawo do urlopu.

sprecyzowano warunków odbioru i oceny zadań to były one pod stałym nadzorem PCPR poprzez: regularną współpracę (kontakty) z koordynatorem i z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej, zbieranie danych koniecznych do dokonania oceny funkcjonowania rodziny; comiesięczne opisywanie – pod względem merytorycznym – rachunków wystawianych przez te rodziny stosownie do postanowień określonych w umowach zleceniach wynikających z umów o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej.

h) Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonywał oceny:

- sytuacji dziecka z zachowaniem – w każdym przypadku – zakresu i terminów, o których mowa w art. 129 i 131 *ustawy*. Oceny dokonywane były na posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka z udziałem:
 - obligatoryjnym rodziny zastępczej, kierownika Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, pedagoga, psychologa, przedstawiciela ośrodka adopcyjnego,
 - fakultatywnym rodziców biologicznych, przedstawiciela ośrodka pomocy społecznej, asystenta rodziny biologicznej, o ile byli oni zainteresowani i skorzystali z zaproszenia organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na to posiedzenie (zgodnie z art. 130 *ust. 1 ustawy*),
- funkcjonowania rodziny zastępczej zgodnie z uregulowaniami art. 132 i 134 *ust. 1 i 2 ustawy*²⁶ – wszystkie pozytywne, nie było ocen negatywnych.

PCPR na podstawie ww. ocen przekazywał do właściwego sądu „Informacje dotyczące sytuacji osobistej i rodzinnej wychowanka(i)”²⁷ oraz opinie o zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej”, do których sądy nie wносиły uwag o ich uzupełnienie.

- i) Dla każdego z wychowanków pieczy zastępczej – zgodnie z art. 77 *ust. 3 pkt 2 ustawy* – opracowano plany pomocy dziecku, które były modyfikowane w miarę potrzeby. Kierownik Zespołu Pieczy Zastępczej oświadczyła, że plany te realizowano, co znajdowało odzwierciedlenie w ocenach sytuacji dziecka. Osoby zaangażowane w realizacji tego planu (głównie koordynator, psycholog, pedagog, rodzina zastępcza, szkoła) wywiązywały się z zadań im przypisanych.
- j) Spośród 36 dzieci, 8 po uregulowaniu ich sytuacji prawnej zostały zgłoszone do ośrodka adopcyjnego.
- k) W pogotowiu rodzinnym umieszczano dzieci w trybie działań interwencyjnych. Na koniec 2015 r. wśród rodzin zastępczych nie było dzieci umieszczonych w pogotowiu rodzinnym. Natomiast na koniec 2014 r. w pogotowiu rodzinnym przebywało 4 wychowanków, z tego 1 powyżej 4 miesięcy i 3 (w tym jedno oczekujące na adopcję) powyżej 8 miesięcy – czasookres ten podyktowany był toczącymi się postępowaniami sądowymi (rodzina ta z dniem 1 stycznia 2015 r. podjęła funkcję rodziny zwykłej).
- l) PCPR bez zbędnej zwłoki²⁸ umieszczał dzieci w pieczy zastępczej respektując prawomocne postanowienia sądu, tj. w rodzinie wskazanej przez sąd. Sąd ustanowił 3 zastępcze rodziny niezawodowe, spośród 6 objętych badaniem kontrolnym, które w opinii PCPR nie spełniały wszystkich kryteriów uprawniających do tej funkcji, ponieważ nie posiadały one świadectwa o ukończeniu szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodzicielstwa zastępczego. Rodziny te uzupełniły obowiązek przeszkolenia w czasie pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

²⁶ ORPZ w latach objętych kontrolą dokonał łącznie 150 ocen funkcjonowania rodziny zastępczej, w tym 21 w 2014 r. i 22 w 2015 r. – wszystkie były pozytywne.

²⁷ Imię i nazwisko, data urodzenia, sygnatura akt zgodnie ze wskazaną w postanowieniu sądowym o umieszczeniu dziecka w danej rodzinie zastępczej.

²⁸ W dniu otrzymania postanowienia sądu w przypadku tych postanowień, które zawierały wskazanie.

Postanowienia sądowe nakazujące umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej w zasadzie sankcjonowały pobyt dziecka w takiej rodzinie – w praktyce dzieci przebywały w tych rodzinach przed dniem uprawomocnienia się postanowienia sądowego.

W badanej grupie nie było rodzin objętych postanowieniem tymczasowym o pełnieniu funkcji rodziny zastępczej, które zobowiązywało rodzinę np. do ukończenia szkolenia.

W okresowych ocenach dzieci nie było wniosków do sądu o zmianę postanowień. Sąd w jednym przypadku rozdzielił wieloosobową rodzinę w ten sposób, że 4 starszego rodzeństwa nakazał umieścić w placówce opiekuńczo wychowawczej, a 3 młodszych w zawodowej rodzinie zastępczej.

m) W realizowanym procesie wychowawczym nie odnotowano zjawisk patologicznych.

(dowód: akta kontroli str. 10–13, 125-132)

W świetle odpowiedzi otrzymanych od 7 rodzin zastępczych – spośród 23, w tym 4 rodzinne domy dziecka – do których wysłano ankiety:

- nie wskazano problemów na etapie starania się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej, w 3 przypadkach podkreślono przydatność szkolenia,
- wszyscy podkreślili, że mogli skorzystać z uprawnień wynikających z ustawy,
- współpracę z PCPR określili jako dobrą (bezproblemową),
- szkolenia oceniono w 6 przypadkach pozytywnie, a w 1 negatywnie (bez uzasadnienia). W jednym przypadku wskazano na potrzebę szkoleń, które ułatwiałoby wychowanie dzieci w rodzinie zastępczej,
- wśród problemów utrudniających realizację procesu zwrócono uwagę na: negatywny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi, w tym pozbawionymi praw rodzicielskich (3 odpowiedzi) i na traumę przeżytą w rodzinach naturalnych (1),
- wśród przyczyn niskiej liczby zgłoszeń kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wymieniono: niedocenianie pracy przy wymaganiu ogromnej odpowiedzialności i zaangażowania czasowego (3 odpowiedzi); negatywna opinia o rodzinach zastępczych lansowana w mediach, strach przed niepowodzeniami w wychowaniu dzieci (1); umowa zlecenie (1),
- wskazali na następujące sposoby poprawy funkcjonowania pieczy zastępczej: należy zadbać żeby wychowankowie po uzyskaniu pełnoletności nie wracali do rodzin naturalnych (1 odpowiedź); ograniczać kontakty z rodziną biologiczną (2); zmniejszenie liczby wychowanków (1),
- wszyscy podkreślili właściwą pracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- 5 respondentów wysokość świadczeń na utrzymanie dziecka oceniło, jako wystarczające, a 2 za niewystarczające.

(dowód: akta kontroli str. 150)

3.3. Monitorig rodzin zastępczych

Realizacja procesów wychowawczych była monitorowana przez systematyczne kontakty z rodzinami zastępczymi pracowników organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (w tym głównie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej) poprzez comiesięczne wizyty w tych rodzinach, które dokumentowano w formie notatek służbowych.

W latach objętych kontrolą z uwagi na trudności wychowawcze sąd na wniosek rodziny zastępczej zdecydował o jej rozwiązaniu i przeniesieniu 2 dzieci (rodzeństwa) do placówki opiekuńczo-wychowawczej.

(dowód: akta kontroli str. 9, 28, 164)

3.4. Skargi, kontrole zewnętrzne i sprawozdania przedkładane Wojewodzie.

W latach objętych kontrolą do PCPR nie wpłynęły skargi związane z funkcjonowaniem rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

W PCPR w latach 2013 – 2015 Starosta nie przeprowadzał kontroli u organizatora rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin zastępczych. Zarząd Powiatu Gryfickiego – stosownie do art. 38b ust. 2 ustawy – uchwałą nr 171/59/16 z 4 lutego 2016 r. upoważnił dyrektora PCPR do sprawowania kontroli nad rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka.

Starosta w badanym okresie – wobec braku przesłanek – nie korzystał z uprawnień wynikających z art. 71 ust. 1 ustawy.

PCPR w terminach ustawowych realizował obowiązek przedstawiania wojewodzie sprawozdania z realizacji zadań w pieczy zastępczej ustawy. Dane zawarte w sprawozdaniach były zgodne z danymi prezentowanymi w trakcie kontroli oraz w sprawozdaniach Rb 28S.

(dowód: akta kontroli str. 12-13)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, że PCPR na podstawie posiadanej wiedzy o liczbie dzieci pozostających w rodzinnej pieczy zastępczej i rodzin zastępczych określał prawidłowo potrzeby finansowe w wysokości zapewniającej funkcjonowanie pieczy zastępczej oraz terminowe ich finansowanie. Bez zbędnej zwłoki realizował postanowienia sądowe i umieszczał dzieci w rodzinach zastępczych wskazanych przez sąd. Na bieżąco sprawował nadzór nad rodzinami. W terminach określonych w ustawie opracowywał okresowe oceny sytuacji dzieci i oceny funkcjonowania rodzin, a informacje z nich wynikające przekazywał do sądu.

IV. Uwagi i wnioski

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli²⁹ nie formułuje uwag i wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Szczecin, dnia 4 sierpnia 2016 r.

Kontroler
Tomasz Wołos
Specjalista kontroli państwem

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

.....
podpis

.....
podpis

²⁹ Dz.U. z 2015 r., poz.1096 oraz z 2016 r., poz. 677, zwana dalej ustawą o NIK.